

Möguleiki á skiptri búsetu barns í breyttum barnalögum

Í breyttum barnalögum sem taka gildi í byrjun árs 2022, eru ákvæði sem styrkja þá foreldra sem fara sameiginlega með forsjá barns og ákveða að ala það upp saman á tveimur heimilum. Breytingar á barnalögum gera ráð fyrir að foreldrar geti samið um **skipta búsetu barns** við tilteknar aðstæður.

Skipt búseta

Byggir á samkomulagi foreldra

Forsendur þess að semja um skipta búsetu barns eru þær að foreldrar geti komið sér saman um atriði er snúa að umönnun og uppeldi barnsins. Unnt er að gera samning um skipta búsetu barns og óska staðfestingar sýslumanns eða gera dómsátt um skipta búsetu barns hjá dómstólum. Ekki er gert ráð fyrir að sýslumaður eða dómstóll geti úrskurðað eða dæmt skipta búsetu barns þegar foreldra greinir á.

Eitt lögheimili en skráð búseta á tveimur heimilum

Barn á áfram eitt lögheimili en verður skráð í þjóðskrá með búsetu hjá báðum foreldrum. Annað heimilið er lögheimili og hitt nefnist búsetuheimili í þjóðskrá.

Foreldrar skulu komast að samkomulagi um hjá hvoru þeirra barn eigi lögheimili og hjá hvoru þeirra barn eigi búsetuheimili.

Búseta barns þarf ekki að vera nákvæmlega jöfn á báðum heimilum, en almennt er gert ráð fyrir því að barn búi álíka jafnt til skiptis hjá foreldrum.

Nálægð heimila barnsins er forsenda fyrir skiptri búsetu

Forsenda fyrir skiptri búsetu barns er að heimilin tvö séu það nálægt hvort öðru að barn sé í einum skóla eða leikskóla og eigi greiðan aðgang að tómstundastarfi og öðrum frístundum frá báðum heimilum án þess að fjarlægðir standi í veg fyrir því.

Samstarf foreldra og sameiginlegar ákvarðanir

Foreldrar bera ábyrgð á að skipt búseta samræmist hagsmunum barns.

Skift búseta barns krefst samstarfs foreldra þar sem samskipti einkennast af trausti, gagnkvæmri virðingu og sveigjanleika.

Allar ákvarðanir varðandi barn, bæði meiri háttar ákvarðanir og afgerandi ákvarðanir um daglegt líf barns verða teknar sameiginlega af báðum foreldrum.

Foreldrar sem semja um skipta búsetu barns verða m.a. að taka í sameiningu ákvarðanir um flutning lögheimilis og búsetuheimilis barns.

Umgengni, utanlandsferð, meðlag og sérstök útgjöld

Foreldrar sem semja um skipta búsetu barns verða alfarið að koma sér saman um fyrirkomulag búsetu barnsins á báðum heimilum hverju sinni og hvernig skiptingu framfærslukostnaðar og annarra útgjalda er háttáð. Ekki er hægt að óska eftir staðfestingu samnings eða úrskurði um umgengni eða óska eftir úrskurði um utanlandsferð barns.

Ekki er hægt að óska eftir staðfestingu samnings eða úrskurði sýslumanns um meðlag eða sérstök útgjöld.

Við staðfestingu sýslumanns á samningi um skipta búsetu fellur niður samningur, úrskurður, dómsátt eða dómur sem kann að liggja fyrir um umgengni og meðlag.

Opinber stuðningur

Í skiptri búsetu geta báðir foreldrar átt rétt á opinberum stuðningi svo sem barnabótum og vaxtabótum.

Staðfesting sýslumanns um skipta búsetu barns

Skift búseta barns er háð staðfestingu sýslumanns eða dómara þegar um dómsátt er að ræða.

Sýslumanni ber að leiðbeina foreldrum um skilyrði sem þarf að uppfylla til að skipt búseta barns komi til greina og hvaða réttaráhrif hún hafi í för með sér.

Sýslumanni og dómara ber að synja um staðfestingu á skiptri búsetu barns ef skilyrði eru ekki uppfyllt.

Brottfall samnings um skipta búsetu barns

Samningur um skipta búsetu fellur úr gildi ef foreldrar óska staðfestingar sýslumanns á öðru fyrirkomulagi. Ef annað foreldri telur forsendur skiptrar búsetu brostnar getur það snúið sér til sýslumanns sem staðfestir brottfall samnings.

Samningur um skipta búsetu barns fellur úr gildi við flutning annars foreldris úr landi. Þegar um skipta búsetu barns er að ræða er hvorki unnt að flytja lögheimili né búsetuheimili barns úr landi.

Samningur um skipta búsetu barns fellur úr gildi ef annað foreldra höfðar mál um forsjá eða lögheimili barns.

Við brottfall samnings er lögheimili barns óbreytt, nema um annað sé samið.

Það sem felst í skiptri búsetu barns

☒	Sameiginleg forsjá	Foreldrar þurfa að hafa sameiginlega forsjá barns.
☒	Samkomulag foreldra	Einungis er hægt að gera samning eða dómsátt um skipta búsetu.
☒	Hagsmunir barns í fyrirrúmi	Foreldrum ber að taka mið af því sem barni er fyrir bestu miðað við aldur barnsins og þroska og tryggja að hagsmunir barns gangi framar þeirra eigin þörfum eða óskum um fyrirkomulag búsetu. Hagsmunir barns krefjast þess að foreldrar sem semja um skipta búsetu geti átt jákvæð og uppbyggileg samskipti um málefni barnsins.
☒	Búseta	Barn mun vera með skráða búsetu á tveimur heimilum. Samkomulag um eitt lögheimili og eitt búsetuheimili.
☒	Nálægð heimila	Barn þarf að geta sótt skóla eða leikskóla og átt frjálsan og greiðan aðgang að tómstundastarfi og fristundum frá báðum heimilum.
☒	Leikskóli eða skóli	Barn er skráð í einn leikskóla eða einn skóla.
☒	Ákvarðanir	Allar ákvarðanir um barn, bæði þær sem teljast meiri háttar og þær sem teljast afgerandi um daglegt líf barns skulu tekna sameiginlega af báðum foreldrum.
☒	Opinber stuðningur	Báðir foreldrar geta átt rétt á opinberum stuðningi, svo sem barnabótum og vaxtabótum.
☒	Brottfall samnings	Sýslumaður getur fellt niður samning um skipta búsetu að beiðni annars eða beggja. Samningur fellur úr gildi ef annað foreldra höfðar mál um forsjá eða lögheimili barns. Við brottfall samnings er lögheimili barns óbreytt, nema um annað sé samið.

Það sem felst EKKI í skiptri búsetu barns

☒	Lögheimili	Barn mun EKKI eiga tvö lögheimili.
☒	Fyrirkomulag á búsetu barns	Barn í skiptri búsetu þarf EKKI að dvelja nákvæmlega til jafns hjá báðum foreldrum.
☒	Meðlag og sérstök útgjöld	EKKI er hægt að staðfesta samning eða óska eftir úrskurði um meðlag eða sérstök útgjöld. Ekki hægt að óska eftir milligöngu TR. Fyrirliggjandi samningur, úrskurður, dómsátt eða dómur fellur niður.
☒	Umgengni og utanlandsferðir	EKKI er hægt að staðfesta samning eða óska eftir úrskurði um umgengni eða utanlandsferð. Fyrirliggjandi samningur, úrskurður, dómsátt eða dómur fellur niður.